



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 22. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas apcietināšanas orderis – Pamatlēmums 2002/584/TI – Nodošanas procedūras starp dalībvalstīm – Izpildes nosacījumi – Fakultatīvas neizpildīšanas pamati – 4.a panta 1. punkts, kas izriet no Pamatlēmuma 2009/299/TI – Brīvības atņemšanas soda izpildei izsniegts apcietināšanas orderis – Jēdziens “lietas izskatīšana, kurā ir pieņemts nolēmums” – Piemērojamība – Persona, kurai ar galīgu spriedumu piespriests brīvības atņemšanas sods tiesvedībā, kurā tā piedalījies – Sods, kura izpildei vēlāk daļēji un ar noteiktiem nosacījumiem ir tikusi piemērota nosacīta notiesāšana – Turpmāka tiesvedība, kurā nosacītā notiesāšana atcelta šo nosacījumu neievērošanas dēļ – Aizmuguriska atcelšanas tiesvedība

Lieta C-571/17 PPU

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 28. septembrī un kas Tiesā reģistrēts tajā pašā dienā, tiesvedībā saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kurš izdots attiecībā uz

Samet Ardic.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Bergere [*M. Berger*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretāre: M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 22. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Openbaar Ministerie* vārdā – *K. van der Schaft* un *U. E. A. Weitzel*, pārstāvji,
- *S. Ardic* vārdā – *T. O. M. Dieben*, *L. J. Woltring* un *J. W. Ebbink*, *advocaten*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *J. Langer* un *M. K. Bulterman*, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *M. Hellmann*, pārstāvji,
- Īrijas vārdā – *G. Hodge*, pārstāve, kam palīdz *G. Mullan*, *BL*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

– Eiropas Komisijas vārdā – R. Troosters un S. Grünheid, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2017. gada 20. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums 2002/584”), 4.a panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tāda Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Nīderlandē, kuru *Staatsanwaltschaft Stuttgart* (Štutgartes prokuratūra, Vācija) ir izsniegusi attiecībā uz *Samet Ardic* divu brīvības atņemšanas sodu izpildei Vācijā.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECTK”) 6. pantā “Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu” ir paredzēts:

“1. Ikvienam ir tiesības, nosakot savu civilo tiesību un pienākumu vai jebkuras viņam izvirzītās apsūdzības pamatotību krimināllietā, uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgos termiņos neatkarīgā un objektīvā likumā noteiktā tiesā. [..]

2. Ikviens, kas tiek apsūdzēts noziedzīgā nodarījumā, tiek uzskatīts par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu.

3. Ikvienam, kas tiek apsūdzēts kriminālnoziedzumā, ir sekojošas minimālās tiesības:

 - a) tikt nekavējoties, viņam saprotamā valodā un detalizēti, informētam par viņam izvirzītās apsūdzības raksturu un iemeslu;
 - b) tiesības uz pienācīgu laiku un līdzekļiem, lai sagatavotu savu aizstāvību;
 - c) tiesības aizstāvēt sevi pašam vai saņemt paša izvēlētu juridisku palīdzību, vai, ja trūkst līdzekļu, lai segtu izdevumus par šo juridisko palīdzību, saņemt to par velti, ja tas nepieciešams taisnīguma interesēs;
 - d) tiesības uz apsūdzības liecinieku nopratināšanu vai nopratināt tos pašam un pieprasīt aizstāvības liecinieku klātbūtni un nopratināšanu tajos pašos apstākļos, kā apsūdzības lieciniekus;
 - e) tiesības uz bezmaksas tulka pakalpojumiem, ja viņš nesaprot tiesā lietoto valodu vai nerunā tajā.”

Savienības tiesības

Harta

- 4 Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. un 48. pants ietilpst tās VI sadaļā “Tiesiskums”.
- 5 Saskaņā ar Hartas 47. pantu “Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu”:
- “Ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā.
- Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā. Ikvienai personai ir iespējas saņemt konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību.
- [..]”
- 6 Paskaidrojumos attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.) saistībā ar Hartas 47. panta otro daļu ir precizēts, ka šī tiesību norma atbilst ECTK 6. panta 1. punktam.
- 7 Hartas 48. pantā “Nevainīguma prezumpcija un tiesības uz aizstāvību” ir paredzēts:
- “1. Ikvienu apsūdzēto uzskata par nevainīgu, kamēr vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu.
2. Ikvienam apsūdzētajam tiek garantētas tiesības uz aizstāvību.”
- 8 Šī sprieduma 6. punktā minētajos paskaidrojumos šajā saistībā ir precizēts:
- “Hartas 48. pants ir tāds pats kā [ECTK] 6. panta 2. un 3. punkts [..].
- [..]
- Saskaņā ar 52. panta 3. punktu šo tiesību nozīme un darbības joma ir tāda pati kā [ECTK] garantētajām tiesībām.”
- 9 Hartas 52. pantā “Tiesību un principu piemērošana un interpretēšana” ir noteikts:
- “[..]
3. Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst [ECTK] garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Šis noteikums neliedz Savienības tiesībās paredzēt plašāku aizsardzību.
- [..]
7. Savienības un dalībvalstu tiesas pienācīgi ievēro skaidrojumus, kas izstrādāti, lai sniegtu norādes šīs Hartas interpretācijai.”

Pamatlēmumi 2002/584 un 2009/299

- 10 Pamatlēmuma 2002/584 1. pantā “Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt” ir noteikts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [negroza] pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā.”

- 11 Minētā pamatlēmuma 3., 4. un 4.a pantā ir izsmeļoši izklāstīti Eiropas apcietināšanas ordera obligātas un fakultatīvas neizpildīšanas pamati.

- 12 Pamatlēmumā 2009/299 ir precizēti iemesli, uz kuru pamata dalībvalsts izpildes tiesu iestāde var atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, ja attiecīgā persona nav piedalījusies savas lietas izskatīšanā.

- 13 Saskaņā ar Pamatlēmuma 2009/299 1. pantu “Mērķi un darbības joma”:

“1. Šā pamatlēmuma mērķi ir stiprināt to personu procesuālās tiesības, pret kurām ierosināta krimināllieta, veicināt tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un jo īpaši uzlabot tiesu nolēmumu savstarpēju atzīšanu dalībvalstīs.

2. Ar šo pamatlēmumu nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas noteikti Līguma 6. pantā, tostarp personu, pret kurām ierosināta krimināllieta, tiesības uz aizstāvību, un tas neskar nekādus tiesu iestāžu pienākumus šajā sakarā.

3. Ar šo pamatlēmumu nosaka kopējus noteikumus par to, kā vienā dalībvalstī (izpildes dalībvalsts) atzīst un/vai izpilda tiesas nolēmumus, kas kādā citā dalībvalstī (izsniegšanas dalībvalsts) aizmuguriski pieņemti [..].”

- 14 Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta, kas tika iekļauts ar Pamatlēmuma 2009/299 2. pantu, nosaukums ir “Aizmuguriski nolēmumi”. Tā 1. punkts ir formulēts šādi:

“Tāpat izpildes tiesu iestāde drīkst atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas izdots, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, ja nolēmums pieņemts aizmuguriski, izņemot gadījumus, kad Eiropas apcietināšanas orderī norādīts, ka saskaņā ar turpmākām izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos paredzētām procesuālajām prasībām attiecīgā persona:

a) vai nu savlaicīgi

i) saņēma pavēsti un tādējādi tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts nolēmums, vai ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu;

un

ii) tika informēta par to, ka nolēmums var tikt pieņemts aizmuguriski;

vai arī,

- b) zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu pārstāvi aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais pārstāvis patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;

vai arī

- c) ir saņēmusi nolēmumu un, būdama skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā personai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt grozīts:

- i) ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd nolēmumu;

vai

- ii) attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību;

vai arī

- d) nav saņēmusi nolēmumu, bet:

- i) nolēmums personai tiks izsniegts tūlīt pēc nodošanas un persona tiks skaidri informēta par viņas tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā viņai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt atcelts;

un

- ii) tiks informēts par termiņu, kādā jāpieprasa šāda lietas pārsūdzība, kā minēts atbilstīgajā Eiropas apcietināšanas orderī.”

- 15 Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punktā ir noteikts:

“Eiropas apcietināšanas orderis ietver šādu informāciju, kas izkārtota formā, kas norādīta pielikumā:

- a) pieprasītās personas identitāte un nacionālā piederība;
- b) izsniegšanas tiesu iestādes nosaukums, adrese, telefona un faksa numurs un e-pasta adrese;
- c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu [apcietināšanas orderis] vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku, kas ietilpst 1. un 2. panta piemērošanas jomā;
- d) nodarījuma veids un juridiskā kvalifikācija, jo īpaši attiecībā uz 2. pantu;
- e) to apstākļu apraksts, kādos tika veikts nodarījums, ieskaitot laiku, vietu un pieprasītās personas līdzdalības veidu nodarījumā;
- f) piespriestais sods, ja spriedums ir galīgs, vai sodu robežas, ko par nodarījumu paredz izsniegšanas dalībvalsts tiesības;
- g) ja iespējams, citas nodarījuma sekas.”

16 Šī pamatlēmuma 15. pantā “Lēmums par nodošanu” ir paredzēts:

“1. Izpildes tiesu iestāde termiņos un saskaņā ar šajā pamatlēmumā noteiktajiem nosacījumiem pieņem lēmumu par to, vai persona ir jānodod.

2. Ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka informācija, ko paziņojusi izsniegšanas dalībvalsts, ir nepietiekama, lai ļautu pieņemt lēmumu par nodošanu, tā lūdz, lai steidzami piegādā vajadzīgo papildu informāciju, konkrēti to, kas attiecas uz 3. līdz 5. pantu un 8. pantu, un tā var noteikt termiņu tās saņemšanai, ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs ievērot termiņus, kas noteikti 17. pantā.

3. Izsniegšanas tiesu iestāde var ikvienā brīdī pārsūtīt ikvienu papildu derīgu informāciju izpildes tiesu iestādei.”

Valsts tiesības

Nīderlandes tiesības

17 Ar 2004. gada 29. aprīļa *Overleveringswet* (Likums par personu nodošanu) (*Stb.* 2004, Nr. 195) Nīderlandes tiesībās ir transponēts Pamatlēmums 2002/584.

18 Šī likuma 12. pants ir izteikts šādi:

“Nodošana nav atļauta, ja Eiropas apcietināšanas orderis ir paredzēts, lai izpildītu spriedumu, un apsūdzētais personiski nav piedalījies tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts minētais spriedums, izņemot gadījumus, kad Eiropas apcietināšanas orderī ir norādīts, ka saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts procesuālajām prasībām:

- a) apsūdzētajam pavēste tika izsniegta savlaicīgi un personiski un tādējādi viņš tika informēts par savas lietas izskatīšanas, kurā pieņemts nolēmums, plānoto dienu un vietu vai ar citiem līdzekļiem faktiski saņēma oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu un bija informēta, ka nolēmums var tikt pieņemts aizmuguriski; vai
- b) apsūdzētais zināja par lietas izskatīšanu un ļāva paša izvēlētam vai valsts ieceltam advokātam viņu pilnvaroti aizstāvēt un advokāts to ir darījis lietas izskatīšanā; vai
- c) apsūdzētais ir saņēmis nolēmumu un, būdams skaidri informēts par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā personai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt atcelts:
 - 1° ir skaidri paziņojis, ka neapstrīd nolēmumu; vai
 - 2° attiecīgajā termiņā nav lūdzis lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību; vai
- d) nolēmums nav izsniegts apsūdzētajam personiski, bet:
 - 1° nolēmums tiks izsniegts personiski tūlīt pēc nodošanas un viņš tiks skaidri informēts par viņa tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā viņam ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais nolēmums varētu tikt atcelts;
 - 2° tiks informēts par termiņu, kādā jāpieprasa šāda lietas atkārtota izskatīšana vai pārsūdzība, kā minēts atbilstīgajā Eiropas apcietināšanas orderī.”

Vācijas tiesības

19 *Strafgesetzbuch* (Kriminālkodekss, turpmāk tekstā – “*StGB*”) 56.a pantā ir noteikts:

“1. Tiesa nosaka pārbaudes laika ilgumu. Tas nevar ne pārsniegt piecus gadus, ne būt mazāks par diviem gadiem.

2. Pārbaudes laiks sākas, kad nolēmums par nosacīto notiesāšanu ir ieguvis *res judicata* spēku. To vēlāk var samazināt līdz minimālajam ilgumam vai arī pirms termiņa beigām paaugstināt līdz maksimālajam ilgumam.”

20 Saskaņā ar *StGB* 56.b pantu:

“1. Tiesa var noteikt notiesātajai personai nosacījumus nodarītā kaitējuma izlabošanai. Notiesātajai personai nedrīkst uzlikt nepārvaramas prasības.

2. Tiesa var uzlikt notiesātajai personai par pienākumu atbilstoši tās iespējām izlabot nodarīto kaitējumu ar savu darbību, pārskaitīt noteiktu naudas summu kādai sabiedriskā labuma iestādei, ja tas atbilst nodarījuma veidam un tā veicēja personībai, veikt sabiedriskā labuma pakalpojumus vai ieskaitīt noteiktu naudas summu Valsts kasē.

[..]”

21 *StGB* 56.c pants ir izteikts šādi:

“1. Tiesa notiesātajai personai nosaka norādes attiecībā uz pārbaudes laiku, ja tai ir nepieciešama palīdzība, lai vairs neizdarītu pārkāpumus. Notiesātajai personai šajā saistībā nedrīkst uzlikt nepārvaramas prasības, kas skar tās dzīvesveidu.

2. Tiesa tostarp var notiesātajai personai uzlikt par pienākumu izpildīt rīkojumus saistībā ar uzturēšanos, izglītību, darbu, brīvo laiku vai tās ekonomisko līdzekļu pārvaldību, noteiktos brīžos ierasties tiesā vai citā vietā, neuzrunāt, neapmeklēt, nepieņemt darbā, neapmācīt un neizmitināt upuri vai noteiktas personas, vai personas no noteiktas grupas, kas varētu tai dot izdevību vai to mudināt izdarīt jaunus pārkāpumus, neturēt savā īpašumā, nenodot vai neglabāt noteiktus priekšmetus, kas varētu tai dot izdevību vai to mudināt izdarīt jaunus pārkāpumus, kā arī pildīt uzturēšanas pienākumus.

[..]”

22 *StGB* 56.d pantā ir noteikts:

“1. Ja tas ir piemēroti, lai neļautu izdarīt pārkāpumus, tiesa pakļauj notiesāto personu probācijas amatpersonas uzraudzībai un vadībai uz visu pārbaudes laiku vai tā daļu.

2. Parasti tiesa nosaka 1. punktā minēto rīkojumu, ja nosacītu notiesāšanu attiecina uz tāda brīvības atņemšanas soda izpildi, kas garāks par deviņiem mēnešiem, un ja notiesātā persona vēl nav sasniegusi divdesmit septiņu gadu vecumu.

3. Probācijas amatpersona pārrauga notiesāto personu un tai palīdz. Sadarbībā ar tiesu tā uzrauga, vai tiek ievēroti nosacījumi un norādes, kā arī piedāvājumi un solījumi, un tiesas noteiktos intervālos sagatavo ziņojumu par notiesātās personas dzīvesveidu. Probācijas amatpersona brīdina tiesu par rupjiem vai pastāvīgiem nosacījumu, norāžu, piedāvājumu vai solījumu pārkāpumiem.

[..]”

23 *StGB* 56.f pantā ar nosaukumu “Nosacītas notiesāšanas atcelšana” ir paredzēts:

“1. Tiesa atceļ nosacīto notiesāšanu, ja notiesātā persona pārbaudes laikā izdara pārkāpumu un tā parāda, ka cerības, kas bija nosacītās notiesāšanas pamatā, ir pieviltas, rupji vai pastāvīgi pārkāpj norādes vai turpina nepakļauties probācijas amatpersonas uzraudzībai un vadībai, tādējādi radot bažas par recidīvu, vai arī rupji vai pastāvīgi pārkāpj nosacījumus. [..]

2. Tiesa tomēr neatceļ nosacīto notiesāšanu, ja pietiek ar papildu nosacījumu vai norāžu noteikšanu, it īpaši ar to, ka notiesātā persona tiek pakļauta probācijas amatpersonas uzraudzībai vai tiek pagarināts pārbaudes vai uzraudzības laiks. Otrajā gadījumā pārbaudes laiku nevar pagarināt vairāk nekā par pusi no sākotnēji noteiktā pārbaudes laika.

[..]”

24 Saskaņā ar *StGB* 57. pantu “Nosacīta notiesāšana attiecībā uz ierobežota laika brīvības atņemšanas soda izpildes atlikušo daļu”:

“1. Kad ir izciestas divas trešdaļas, bet ne mazāk kā divi mēneši no piespriedes soda, tiesa nosaka nosacītu notiesāšanu attiecībā uz ierobežota laika brīvības atņemšanas soda atlikušo daļu, nosakot pārbaudes laiku, ja to var pamatot ar sabiedriskās drošības interesēm un ja notiesātā persona tam piekrīt. Tiesa lemj, it īpaši ņemot vērā notiesātās personas personību, priekšvēsturi, apstākļus, kādos izdarīts tās nodarījums, to tiesiski aizsargāto interešu nozīmību, kas tiktu apdraudētas recidīva gadījumā, notiesātās personas uzvedību soda izpildes laikā, tās dzīves apstākļus un sekas, kādas attiecībā uz to varētu radīt nosacīta notiesāšana.

2. Kad ir izciesta puse no brīvības atņemšanas soda ilguma, kas tomēr ir vismaz seši mēneši, tiesa var noteikt nosacītu notiesāšanu attiecībā uz atlikušā soda izpildi, nosakot pārbaudes laiku, ja notiesātā persona pirmo reizi izcieš brīvības atņemšanas sodu un ja sods nepārsniedz divus gadus vai ja kopējais vērtējums par izdarīto nodarījumu, notiesātās personas personību un tās attīstību soda izpildes laikā liecina par īpašiem apstākļiem un ja ir izpildīti pārējie 1. punkta nosacījumi.

3. 56.a–56.e pantu piemēro *mutatis mutandis*; pat tad, ja pārbaudes laiks vēlāk tiek samazināts, tas nevar būt īsāks par atlikušā soda ilgumu. Kad notiesātā persona ir izcietusi vismaz gadu no soda pirms nosacītās notiesāšanas attiecībā uz atlikušā soda izpildi ar pārbaudes laiku, tiesa parasti to pakļauj probācijas amatpersonas uzraudzībai un vadībai uz visu pārbaudes laiku vai tā daļu.

4. Ciktāl brīvības atņemšanas sods ir nokārtots ieskaitīšanas rezultātā, to uzskata par izcietu 1.–3. panta nozīmē.

5. 56.f un 56.g pantu piemēro *mutatis mutandis*. Tiesa arī atceļ nosacīto notiesāšanu tad, ja laikā no notiesāšanas līdz lēmumam par nosacītu notiesāšanu notiesātā persona ir izdarījusi pārkāpumu, kuru tiesa materiālu iemeslu dēļ nevarēja ņemt vērā, lemjot par nosacīto notiesāšanu, un kurš būtu izraisījis nosacītas notiesāšanas atteikumu, ja būtu ticis ņemts vērā; par notiesāšanu uzskata nolēmumu, kurā fakti pēc būtības varēja tikt izskatīti pēdējo reizi.

6. Tiesa var nenoteikt nosacītu notiesāšanu attiecībā uz atlikušā ierobežota laika brīvības atņemšanas soda izpildi ar pārbaudes laiku, ja notiesātā persona sniedz nepietiekamas vai nepatiesas norādes par vietu, kurā atrodas konfiscētie priekšmeti, kas iegūti pārkāpuma rezultātā.

[..]”

25 *Strafprozeßordnung* (Kriminālprocesa kodekss, turpmāk tekstā – “*StPO*”) 33.a pantā ar nosaukumu “Iepriekšējā stāvokļa atjaunošana gadījumā, ja nav tikušas piešķirtas tiesības tikt uzklausītam” ir noteikts:

“Ja tiesa ir lēmusi, pārkāpjot kāda lietas dalībnieka tiesības tikt uzklausītam, tā, ka tas ir ietekmējis nolēmumu, un ja rīkojumu nevar pārsūdzēt, nedz izmantot kādu citu tiesību aizsardzības līdzekli, [tiesa] pēc savas iniciatīvas vai pēc pieprasījuma ar rīkojumu atjauno tiesvedību tādā stāvoklī, kādā tā bija pirms nolēmuma pieņemšanas, ciktāl ar to lietas dalībniekam aizvien ir nodarīts kaitējums. 47. pantu piemēro *mutatis mutandis*.”

26 *StPO* 35. pantā “Paziņošana” ir noteikts:

“1. Nolēmumi, kas pieņemti attiecīgās personas klātienē, tai tiek paziņoti ar [šo nolēmumu] pasludināšanu. Pēc attiecīgās personas pieprasījuma tai tiek izsniegta nolēmuma kopija.

2. Pārējie nolēmi tiek paziņoti ar paziņojumiem. Ja nolēmuma paziņošanai nav noteikts termiņš, pietiek ar vienkāršu paziņojumu bez īpašas formas.

3. Persona, kas neatrodas brīvībā, var pieprasīt, lai paziņotais dokuments tai tiktu nolasīts.”

27 *StPO* 37. pantā ar nosaukumu “Paziņošanas procedūra” ir noteikts:

“1. Paziņošanas procedūras *mutatis mutandis* regulē Civilprocesa kodeksa noteikumi.

2. Ja paziņošana kādam lietas dalībniekam notiek ar paziņojumiem vairākām tos saņemt pilnvarotām personām, termiņu aprēķina no pēdējā paziņojuma.

[..]”

28 Saskaņā ar *StPO* 40. pantu “Publiska paziņošana”:

“1. Publiska paziņošana tiek pieļauta, ja paziņošanu apsūdzētajam, kuram vēl nav piegādāts uzaicinājums ierasties uz galveno tiesas sēdi, Vācijā nevar veikt atbilstoši noteiktajām formālajām prasībām un ja to noteikumu piemērošana, ar ko regulē paziņošanu ārvalstīs, šķiet neīstenojama vai jau iepriekš lemta neveiksmei. Paziņošanu uzskata par veiktu divas nedēļas pēc paziņojuma publicēšanas.

2. Ja apsūdzētajam jau ir piegādāts uzaicinājums ierasties uz galveno tiesas sēdi, publiskā paziņošana tiek pieļauta, ja viņam nevar veikt paziņošanu Vācijā atbilstoši noteiktajām formālajām prasībām.

3. Publiskā paziņošana tiek pieļauta apsūdzētā ierosinātā apelācijas tiesvedībā, ja nav iespējams veikt paziņošanu uz adresi, uz kuru tika veikta iepriekšējā paziņošana vai kuru apsūdzētais bija norādījis kā pēdējo.”

29 Saskaņā ar *StPO* 311. pantu “Tūlītēja pārsūdzība”:

“1. Tūlītējās pārsūdzības regulē šādi īpaši noteikumi.

2. Pārsūdzība ir jāiesniedz nedēļas laikā; termiņu skaita, sākot no nolēmuma paziņošanas (35. pants).

3. Tiesas kompetencē nav grozīt tās nolēmumu pārsūdzības ceļā. Tomēr tā pieņem pārsūdzību, ja tā prasītājam nelabvēlīgi ir izmantojusi faktus vai pierādījumu rezultātus, par kuriem [prasītājs] vēl nav ticis uzklausīts, un ja prasītāja vēlākie apgalvojumi mudina tiesu uzskatīt, ka pārsūdzība ir pamatota.”

30 *StPO* 453. pantā “Vēlāks nolēmums par nosacītu notiesāšanu ar pārbaudes laiku vai par aizrādījumu” ir noteikts:

“1. Vēlākus nolēmumus par nosacītu notiesāšanu ar pārbaudes laiku vai par aizrādījumu (*StGB* 56.a–56.g, 58., 59.a un 59.b pants) tiesa pieņem ar rikojumu bez tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai. Ir jābūt uzklaušītiem prokuroram un apsūdzētajam. 246.a panta 2. punktu un 454. panta 2. punkta ceturto teikumu piemēro *mutatis mutandis*. Kad tiesa lemj par nosacītas notiesāšanas atcelšanu nosacījumu vai norāžu neievērošanas dēļ, tā dod notiesātajai personai iespēju tikt uzklaušītai mutvārdos. Kad ir izraudzīta probācijas amatpersona, tiesa to informē par to, vai [ši tiesa] gatavojas lemt par nosacītās notiesāšanas atcelšanu vai par pirmstermiņa atbrīvošanu; tiesa to informē par to, ko tā ir uzzinājusi citos kriminālprocesos, ja tas ir derīgi pārbaudes laika uzraudzības mērķa sasniegšanai.

2. 1. punktā minētie nolēmi ir pārsūdzami. Pārsūdzību var ierosināt tikai par rikojuma prettiesiskumu vai vēlāku pārbaudes laika pagarinājumu. Par nosacītas notiesāšanas atcelšanu, pirmstermiņa atbrīvošanu, pirmstermiņa atbrīvošanas atcelšanu, rezervētā soda piespriešanu un paziņojumu par brīdinājuma izteikšanu (*StGB* 56.f, 56.g un 59.b pants) var lemt tūlītējas pārsūdzības kārtībā.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

31 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka 2017. gada 13. jūnijā *officier van justitie bij de Rechtbank* (tiesas prokurors, Nīderlande) iesniedzējtiesā, šajā gadījumā *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande), iesniedza pieteikumu par *Staatsanwaltschaft Stuttgart* (Štutgartes prokuratūra) 2017. gada 9. maijā izdota Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

32 Šis Eiropas apcietināšanas orderis ir par Nīderlandē dzīvojoša Vācijas pilsoņa *S. Ardic* apcietināšanu un nodošanu, lai Vācijā izpildītu divus brīvības atņemšanas sodus, katru par vienu gadu un astoņiem mēnešiem, kas pasludināti ar 2009. gada 4. marta un 2010. gada 10. novembra spriedumiem, kuri ir kļuvuši galīgi un kurus izdevušas attiecīgi *Amtsgericht Böblingen* (Beblingenes pirmās instances tiesa, Vācija) un *Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt* (Štutgartes-Bādkanštates pirmās instances tiesa, Vācija) tiesvedībā, kurā attiecīgā persona piedalījās.

33 No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pēc tam, kad *S. Ardic* bija izcietis daļu no šiem abiem sodiem, Vācijas kompetentās tiesas pasludināja nosacītu notiesāšanu attiecībā uz to atlikušās daļas izpildi. Tomēr ar 2013. gada 4. aprīļa un 18. aprīļa nolēmumiem *Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt* (Štutgartes-Bādkanštates pirmās instances tiesa) atcēla minēto nosacīto notiesāšanu un izdeva rikojumu par minēto sodu atlikušās daļas, tas ir, 338 dienu un 340 dienu, izpildi, pamatojot ar to, ka attiecīgā persona bija turpinājusi neievērot noteiktos nosacījumus un nepakļauties probācijas amatpersonas uzraudzībai un vadībai, kā arī tiesas uzraudzībai.

34 Iesniedzējtiesa no norādēm, kas minētas Eiropas apcietināšanas orderī pamatlietā, secina, ka *S. Ardic* nav piedalījies tiesvedībās, kurās pieņemti minētie nolēmumi par atcelšanu.

35 Minētajā Eiropas apcietināšanas orderī tostarp ir norādīts, ka pamatlietā aplūkojamie nolēmumi par atcelšanu tika paziņoti tikai ar publisku paziņošanu *StPO* 40. panta nozīmē un tādējādi *S. Ardic* būs jāpiešķir tiesības tikt uzklaušītam *a posteriori* saistībā ar šiem nolēmumiem, tomēr tas neietekmē [šo nolēmumu] izpildāmību.

36 *S. Ardic* apstiprināja, ka viņš nebija piedalījies tiesvedībās, kurās pieņemti pamatlietā aplūkojamie nolēmumi par atcelšanu, un paziņoja, ka tad, ja viņam būtu bijis zināms minēto tiesvedību datums un vieta, viņš būtu tajās piedalījies, lai censtos pārliecināt Vācijas tiesas neveikt šīs atcelšanas.

- 37 Iesniedzējtiesas ieskatā, Vācijas tiesām ir jāatceļ nosacītā notiesāšana tostarp tad, ja notiesātā persona turpina nepakļauties probācijas amatpersonas uzraudzībai un vadībai vai neievērot noteiktos nosacījumus. Turpretī šīm tiesām ir jāatturas atcelt nosacīto notiesāšanu, ja būtībā pietiek ar papildu nosacījumu noteikšanu vai pārbaudes laika pagarināšanu.
- 38 No pamatlietā aplūkojamajiem nolēmumiem par atcelšanu izriet, ka *Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt* (Štutgartes-Bādkanštates pirmās instances tiesa) konstatēja, ka papildu nosacījumu noteikšana vai pārbaudes laika pagarināšana nav pietiekama un ka nosacītās notiesāšanas atcelšana atbilst samērīguma principam.
- 39 Iesniedzējtiesa no tā secina, ka, lemjot par atcelšanu, Vācijas tiesai ir rīcības brīvība, kas tai ļauj ņemt vērā attiecīgās personas situāciju vai personību.
- 40 Šajā kontekstā šī tiesa norāda, ka Tiesa 2017. gada 10. augusta spriedumā *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) ir veikusi nošķirumu starp pasākumiem, ar kuriem groza piespriedē brīvības atņemšanas soda apmēru, un pasākumiem par šāda soda izpildes kārtību. Šī sprieduma 85. punktā Tiesa ir norādījusi, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru ECTK 6. panta 1. punktu nepiemēro pasākumiem saistībā ar brīvības atņemšanas soda izpildes kārtību, “tostarp saistībā ar tiem, kas attiecas uz provizorisku atbrīvošanu”.
- 41 Šajā gadījumā ar pamatlietā aplūkojamajiem nolēmumiem par atcelšanu neesot grozīts *S. Ardic* piespriedē brīvības atņemšanas sodu apmērs, jo šim pēdējam ir jāizcieš šo sodu kopējais ilgums, atņemot jau izciestā soda ilgumu.
- 42 Iesniedzējtiesas ieskatā, no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras faktiski izriet, ka jautājumi saistībā ar sodu izpildi neattiecas uz apsūdzības pamatotību krimināllietā ECTK 6. panta 1. punkta nozīmē (ECT, 2009. gada 17. septembris, *Enea* pret Itāliju, CE:ECHR:2009:0917JUD007491201, 97. punkts, un 2012. gada 23. oktobris, *Cioek* pret Poliju, CE:ECHR:2012:1023DEC000049810, 38. punkts).
- 43 Šī pieeja saskaņot ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru par terminu “atzīt par vainīgu” ECTK 7. panta 1. punkta nozīmē – judikatūru, saskaņā ar kuru šis termins esot cieši saistīts ar jēdzienu “[lēmums par] apsūdzības pamatotību krimināllietā” ECTK 6. panta 1. punkta nozīmē. Šī tiesa esot lēmusi, ka lietas saistībā ar sodu izpildi neattiecas uz šādu notiesāšanu (ECT, 2003. gada 10. jūlijs, *Grava* pret Itāliju, CE:ECHR:2003:0710JUD004352298, 51. punkts, un 2012. gada 23. oktobris, *Giza* pret Poliju, CE:ECHR:2012:1023DEC000199711, 36. punkts).
- 44 Iesniedzējtiesa tālāk norāda, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2012. gada 3. aprīļa spriedums *Boulois* pret Luksemburgu (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504), uz kuru Tiesa atsaucās 2017. gada 10. augusta sprieduma *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) 85. punktā, kā arī pārējie Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi, uz kuriem Tiesa atsaucās pirmā sprieduma 87. punktā, attiecās uz ieslodzītajiem, kuri bija uzsākuši tiesvedību attiecīgi par brīvdienu piešķiršanu, lai varētu uz laiku atstāt ieslodzījuma vietu, par pagaidu apcietinājuma atcelšanu, par ievietošanu augstas drošības iestādē un par amnestijas saņemšanu.
- 45 Iesniedzējtiesa arī precizē, ka Eiropas Cilvēktiesību komisija ir uzskatījusi, ka tiesvedība par nosacītas notiesāšanas attiecībā uz brīvības atņemšanas soda izpildi atcelšanu vai par nosacītas atbrīvošanas atcelšanu neietilpst ECTK 6. panta 1. punkta piemērošanas jomā. Šādā tiesvedībā runa neesot par strīdiem, kas saistīti ar civiltiesiska rakstura tiesībām un pienākumiem, nedz par krimināltiesiskas apsūdzības pamatotību (Eiropas Cilvēktiesību komisija, 1967. gada 5. oktobris, *X.* pret Vācijas Federatīvo Republiku, CE:ECHR:1967:1005DEC000242865; 1977. gada 6. decembris, *X.* pret Šveici, CE:ECHR:1977:1206DEC000764876, un 1994. gada 9. maijs, *Sampson* pret Kipru, CE:ECHR:1994:0509DEC001977492).

- 46 Iesniedzējtiesa no tā secina, ka ECTK 6. panta 1. punktu nepiemēro tādiem nolēmumiem par atcelšanu kā pamatlietā aplūkojamie nolēmumi.
- 47 Tomēr no tā nepieciešami neizrietot, ka šie nolēmi neietilpst arī Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta piemērošanas jomā.
- 48 Pirmkārt, šādi nolēmumi neesot tāda paša rakstura kā nolēmumi lietā, kurā pieņemts 2017. gada 10. augusta spriedums *Zdziaszek* (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).
- 49 Otrkārt, lai arī Hartas 47. panta otrā daļa faktiski atbilst ECTK 6. panta 1. punktam tā, ka nozīmei un apjomam tiesībām, kas garantētas ar pirmo no šīm tiesību normām, ir jābūt tādiem pašiem kā tiesībām, kuras piešķirt ECTK, Savienības tiesības atbilstoši Hartas 52. panta 3. punktam tomēr varot paredzēt plašāku aizsardzību nekā no minētā 6. panta 1. punkta izrietošā aizsardzība.
- 50 Šajā saistībā iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta mērķis ir nodrošināt augstu aizsardzības līmeni (spriedumi, 2016. gada 24. maijs, *Dworzecki*, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 37. punkts, un 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 58. punkts).
- 51 Turklāt esot iespējams apgalvot, ka nolējumam par nosacītas notiesāšanas attiecībā uz brīvības atņemšanas soda izpildi atcelšanu, ņemot vērā tā sekas uz personas brīvību, ir tāda pati nozīme notiesātajai personai kā “spriedumam, ar kuru ir noteikts kumulatīvs sods” un ar kuru no jauna ir noteikts pasludināto brīvības atņemšanas sodu apmērs, un tādējādi šī iemesla dēļ minētajai personai esot jābūt iespējai izmantot savas tiesības uz aizstāvību tiesvedībā, kurā var atcelt nosacīto notiesāšanu un kurā tiesai ir rīcības brīvība šī nolēmuma pieņemšanai (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 10. augusts, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 88. punkts).
- 52 Galu galā, lai gan 2017. gada 10. augusta sprieduma *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629) 85. punkts ir vērsts uz to, lai norādītu, ka uz nolēmumiem par nosacītas notiesāšanas atcelšanu neattiecas Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts, iesniedzējtiesa norāda, ka šis apstāklis, ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, nevar būt pietiekams iemesls, lai neatkarīgi nospriestu, ka šī tiesību norma šajā gadījumā faktiski nav piemērojama.
- 53 Šajos apstākļos *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Ciktāl pieprasītā persona tiesvedībā, kurā tā ir piedalījusies, ir galīgi atzīta par vainīgu un tikusi nosacīti notiesāta, piemērojot nosacījumus: vai vēlāka tiesvedība, kurā tiesa, pieprasītajai personai nepiedaloties, atceļ šo nosacīto notiesāšanu, jo pieprasītā persona nav pildījusi nosacījumus un nav pakļāvusies probācijas amatpersonas uzraudzībai un norādēm, ir uzskatāma par “lietas izskatīšanu, kurā ir pieņemts nolēmums”, Pamatlēmuma [2002/584] 4.a panta izpratnē?”

Par steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību

- 54 Iesniedzējtiesa šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu lūdza piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, kas ir paredzēta Tiesas Reglamenta 107. pantā.
- 55 Lūguma pamatojumam šī tiesa norāda, ka *S. Ardic* pašlaik atrodas apcietinājumā Nīderlandē, gaidot turpmāko rīcību saistībā ar pamatlietā aplūkojamā Eiropas apcietināšanas ordera, kuru attiecībā uz viņu ir izdevušas Vācijas Federatīvās Republikas kompetentās iestādes, izpildi.

- 56 Turklāt iesniedzējtiesa norāda, ka tā šajā saistībā nevar pieņemt nolēmumu, pirms Tiesa ir lēmusi par šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Tādēļ Tiesas atbildei uz uzdoto jautājumu esot tieša un noteicoša ietekme uz *S. Ardic* apcietinājuma ilgumu Nīderlandē saistībā ar viņa iespējamo nodošanu, izpildot pamatlietā aplūkojamo Eiropas apcietināšanas orderi.
- 57 Šajā saistībā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Pamatlēmumu 2002/584, kas attiecas uz jomām, kuras minētas LESD trešās daļas V sadaļā par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Tādējādi attiecībā uz šo lūgumu var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība.
- 58 Otrkārt, attiecībā uz steidzamības kritēriju atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai ir svarīgi ņemt vērā, ka personai, par kuru ir pamatlieta, šobrīd ir atņemta brīvība un ka tās paturēšana apcietinājumā ir atkarīga no strīda atrisinājuma pamatlietā. Turklāt attiecīgās personas situācija ir vērtējama tāda, kāda tā ir datumā, kad tiek izskatīts pieteikums par steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedības piemērošanu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu (spriedumi, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 45. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2017. gada 10. augusts, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 72. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 59 Šajā gadījumā, pirmkārt, nav strīda par to, ka minētajā datumā *S. Ardic* atradās apcietinājumā. Otrkārt, viņa paturēšana apcietinājumā ir atkarīga no pamatlietas risinājuma, jo apcietināšanas pasākums atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajiem paskaidrojumiem viņam tika noteikts, izpildot pamatlietā aplūkojamo Eiropas apcietināšanas orderi.
- 60 Šajos apstākļos pēc tiesneša referenta priekšlikuma, uzklaušījusi ģenerālvokātu, Tiesas piektā palāta 2017. gada 12. oktobrī nolēma apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu par steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedības piemērošanu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par prejudiciālo jautājumu

- 61 Vispirms ir jānorāda, ka šajā gadījumā, lai gan *S. Ardic* piedalījās tiesvedībās, kurās tika pieņemti spriedumi, ar kuriem viņš tika galīgi notiesāts, piespriežot viņam divus brīvības atņemšanas sodus, nav strīda par to, ka vēlāk pieņemtie pamatlietā aplūkojamie nolēmumi par nosacītas notiesāšanas atcelšanu tika pieņemti aizmuguriski.
- 62 Šajos apstākļos iesniedzējtiesas uzdotais jautājums ir jāsaprot kā tāds, ar ko būtībā tiecas noteikt, vai tādā gadījumā kā pamatlietā, ja attiecīgā persona ir piedalījies kriminālprocesā, kurā pieņemts tiesas nolēmums, ar kuru tā galīgi atzīta par vainīgu nodarījumā un ar kuru tai tādēļ piespriests brīvības atņemšanas sods, attiecībā uz kura izpildi vēlāk daļēji, nosakot noteiktu nosacījumu ievērošanu, ir tikusi piemērota nosacīta notiesāšana, jēdziens “lietas izskatīšana, kurā ir pieņemts nolēmums” Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta nozīmē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas arī uz vēlāku tiesvedību par šīs nosacītās notiesāšanas atcelšanu, pamatojoties uz minēto nosacījumu pārkāpumu pārbaudes laikā.
- 63 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, pirmkārt, ka jēdziens “lietas izskatīšana, kurā ir pieņemts nolēmums” Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta nozīmē Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienoti, neatkarīgi no dažāda rakstura kvalifikācijas, pamatnoteikumiem un procesuāliem noteikumiem krimināllietās dažādās dalībvalstīs (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 65., 67. un 76. punkts).
- 64 Otrkārt, Tiesai jau ir bijusi izdevība lemt, ka šis jēdziens jāsaprot kā tāds, kas aptver lietas izskatīšanu, kurā ir pieņemts tiesas nolēmums par personas, kuras nodošana tiek lūgta Eiropas apcietināšanas ordera izpildes ietvaros, galīgu notiesāšanu (spriedums, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 74. punkts).

- 65 Tiesa ir lēmusi, ka gadījumā, ja kriminālprocesam ir bijušas vairākas instances, kurās pieņemti secīgi nolēmumi, minētais jēdziens attiecas uz pēdējo šī procesa instanci, kurā tiesa, izvērtējusi lietu gan no faktu, gan tiesību skatpunkta, ir pieņēmusi galīgu nolēmumu par attiecīgās personas vainu un ir tai piespriedusi brīvības atņemšanas sodu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 81., 83., 89., 90. un 98. punkts).
- 66 Tiesa ir arī precizējusi, ka minētais jēdziens attiecas arī uz turpmāku tiesvedību, kurā pieņemts tiesas nolēmums, ar kuru galīgi groza iepriekš pasludinātā soda vai pasludināto sodu apmēru, ciktāl iestādei, kas ir pieņēmusi šo pēdējo nolēmumu, šajā saistībā ir bijusi rīcības brīvība (šajā ziņā skat. spriedumu, 2017. gada 10. augusts, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 83., 90. un 96. punkts).
- 67 No iepriekš minētā izriet, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā minētais jēdziens “nolēmums” attiecas uz tiesas nolēmumu vai nolēmumiem par attiecīgās personas notiesāšanu krimināllietā, tas ir, tādu vai tādiem, ar kuriem pēc lietas izskatīšanas no faktu un tiesību skatpunkta galīgi ir ticis nolemts par šīs personas vainu un vajadzības gadījumā par brīvības atņemšanas sodu, kas tai ir ticis piespriests.
- 68 Šajā gadījumā ir jānosaka, vai nolēmumu par nosacītas notiesāšanas attiecībā uz iepriekš piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildi atcelšanu minētās tiesību normas piemērošanas vajadzībām var pielīdzināt tādām nolēmumiem kā iepriekšējā punktā aprakstītais.
- 69 Šajā saistībā ir būtiski atgādināt, ka Pamatlēmuma 2002/584 mērķis ir, ieviešot notiesāto vai par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu aizdomās turēto personu vienkāršotu un iedarbīgu nodošanas sistēmu, atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp dalībvalstīm atbilstoši savstarpējas atzišanas principam (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 36. un 37. punkts, kā arī 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 75. un 76. punkts).
- 70 Šim nolūkam minētā pamatlēmuma 1. panta 2. punktā ir nostiprināts noteikums, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir pienākums izpildīt ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem. Ja vien nav izņēmuma apstākļu, izpildes tiesu iestādes tātad šādu orderi var atteikties izpildīt tikai izsmeloši uzskaitītajos, Pamatlēmumā 2002/584 paredzētajos neizpildes gadījumos un Eiropas apcietināšanas ordera izpilde var tikt pakārtota tikai vienam no minētajā pamatlēmumā ierobežojoši paredzētajiem nosacījumiem. Tādējādi, lai arī Eiropas apcietināšanas ordera izpilde ir princips, izpildes atteikums tiek saprasts kā izņēmums, kas ir jāinterpretē šauri (spriedums, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 50. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 71 Runājot konkrētāk par Pamatlēmuma 2002/584 4.a pantu, kas iekļauts ar Pamatlēmuma 2009/299 2. pantu, tā mērķis ir ierobežot iespēju atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, vienveidīgi un precīzi nosakot nosacījumus, saskaņā ar kuriem nolēmuma, kas pieņemts pēc lietas izskatīšanas, kurā attiecīgā persona nav piedalījies, atzīšanu un izpildi nevar atteikt (spriedums, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 72 Saskaņā ar šo tiesību normu izpildes tiesu iestādei ir jāpilda Eiropas apcietināšanas orderis, lai gan lietas izskatīšanā, kurā ir pieņemts nolēmums, attiecīgā persona nav piedalījies, ja ir pārbaudīts, vai pastāv kāds no [šī pamatlēmuma 4.a panta] 1. punkta a), b), c) vai d) apakšpunktā paredzētajiem apstākļiem (spriedums, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 55. punkts).
- 73 Tādējādi ar minēto tiesību normu tiecas uzlabot tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, saskaņojot aizmuguriski pieņemtu nolēmumu izpildei izdotu Eiropas apcietināšanas orderu izpildes nosacījumus un atvieglot tiesas nolēmumu savstarpējo atzīšanu starp dalībvalstīm. Vienlaikus šī tiesību norma stiprina personu, pret kurām ir ierosināta krimināllietā, procesuālās tiesības, nodrošinot tām augstu

aizsardzību ar to, ka tiek pilnīgi ievērotas viņu tiesības uz aizstāvību, kas izriet no tostarp ECTK 6. pantā nostiprinātajām tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 26. februāris, *Melloni*, C-399/11, EU:C:2013:107, 51. punkts, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 58.–60. punkts).

- 74 Šim nolūkam Tiesa raugās, lai Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts tiktu interpretēts un piemērots atbilstoši minētā ECTK 6. panta un ar to saistītās Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras prasībām (šajā ziņā skat. spriedumus, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 78.–80. punkts, un 2017. gada 10. augusts, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 87.–89. punkts).
- 75 Tomēr, lai gan uz tiesas galīgo nolēmumu, ar ko attiecīgā persona tiek notiesāta, tostarp uz tādu, ar ko tiek noteikts izciešamais brīvības atņemšanas sods, pilnībā attiecas minētais ECTK 6. pants, no Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras izriet, ka šo tiesību normu turpretī nepiemēro jautājumiem par šāda brīvības atņemšanas soda izpildes vai piemērošanas kārtību (šajā ziņā skat. ECT, 2012. gada 3. aprīlis, *Boulois* pret Luksemburgu, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, 87. punkts; 2014. gada 25. novembris, *Vasilescu* pret Beļģiju, CE:ECHR:2014:1125JUD006468212, 121. punkts, un 2015. gada 2. jūnijs, *Pacula* pret Beļģiju, CE:ECHR:2015:0602DEC006849512, 47. punkts).
- 76 Atšķirīga situācija ir vienīgi gadījumos, kad pēc nolēmuma, ar kuru lemts par attiecīgās personas vainu un ar kuru šī persona notiesāta ar brīvības atņemšanas sodu, ar jaunu tiesas nolēmumu groza vai nu iepriekš pasludinātā soda veidu, vai apmēru, kā, piemēram, tad, ja apcietinājums tiek aizstāts ar izraidīšanas pasākumu (ECT, 2009. gada 15. decembris, *Gurguchiani* pret Spāniju, CE:ECHR:2009:1215JUD001601206, 40., 47. un 48. punkts) vai ja iepriekš piespriestā apcietinājuma ilgums tiek pagarināts (ECT, 2003. gada 9. oktobris, *Ezeh* un *Connors* pret Apvienoto Karalisti, CE:ECHR:2003:1009JUD003966598).
- 77 Ņemot vērā iepriekš minētos faktus, tātad ir jāuzskata, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta piemērošanas vajadzībām tajā minētais jēdziens “nolēmums” neattiecas uz nolēmumu par iepriekš pasludināta brīvības atņemšanas soda izpildi vai piemērošanu, izņemot gadījumus, ja šī nolēmuma mērķis vai sekas ir minētā soda veida vai apmēra grozīšana un ja iestādei, kas to pieņēmusi, šajā saistībā ir bijusi rīcības brīvība (šajā ziņā skat. spriedumus, 2017. gada 10. augusts, *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 78.–80. punkts, kā arī 2017. gada 10. augusts, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, 85., 90. un 96. punkts).
- 78 Attiecībā konkrētāk uz tādiem nolēmumiem par nosacītas notiesāšanas attiecībā uz iepriekš pasludinātu brīvības atņemšanas sodu izpildi atcelšanu kā pamatlietā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka šajā gadījumā šie pēdējie nolēmumi nav ietekmējuši ne to brīvības atņemšanas sodu veidu, ne apmēru, kas piespriesti ar iepriekšējiem spriedumiem, ar kuriem attiecīgā persona tika galīgi notiesāta un kuri ir tā Eiropas apcietināšanas ordera pamats, kura izpildi Nīderlandē Vācijas iestādes lūdz.
- 79 Tiesvedību, kurās tika pieņemti minētie nolēmumi par atcelšanu, priekšmets nebija lietu atkārtota izvērtēšana attiecībā uz būtību, bet gan tās attiecās vienīgi uz sekām, kādas, ņemot vērā to sākotnēji piespriesto sodu piemērošanu, attiecībā uz kuru izpildi vēlāk daļēji, nosakot noteiktu nosacījumu ievērošanu, tika piemērota nosacīta notiesāšana, bija jāattiecinā uz apstākli, ka notiesātā persona pārbaudes laikā nebija izpildījusi minētos nosacījumus.
- 80 Šajā saistībā saskaņā ar atbilstīgo valsts tiesisko regulējumu kompetentajai tiesai bija vienīgi jānosaka, vai ar tādu apstākli var pamatot to, ka notiesātajam faktiski ir jāizcieš – daļēji vai pat pilnībā – brīvības atņemšanas sodi, kuri sākotnēji tika noteikti un attiecībā uz kuru izpildi vēlāk daļēji tika piemērota nosacīta notiesāšana. Kā secinājumu 71. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, lai gan šai tiesai šajā saistībā bija rīcības brīvība, tā neattiecās uz attiecīgajai personai piespriesto sodu apmēru vai veidu, bet vienīgi uz to, vai nosacītā notiesāšana bija jāatceļ vai arī to varēja saglabāt, vajadzības gadījumā papildinot ar papildu nosacījumiem.

- 81 Tādējādi tādu nolēmumu par nosacītas notiesāšanas atcelšanu kā pamatlietā vienīgās sekas ir tādas, ka attiecīgajai personai, augstākais, ir jāizcieš tai sākotnēji piespriestā soda atlikusī daļa. Tā kā – atbilstoši tam, kā tas ir pamatlietā, – nosacītā notiesāšana tika atcelta pilnībā, notiesāšana no jauna rada visas iepriekšējās sekas un tā soda apmēra noteikšana, kas vēl jāizcieš, izriet no pilnībā aritmētiskas darbības, jo jau izciesto apcietinājuma dienu skaits tika vienkārši atņemts no kopējā soda, kas piespriests ar galīgo notiesājošo spriedumu.
- 82 Šajos apstākļos, ņemot vērā šī sprieduma 77. punktā sacīto, uz tādiem nolēmumiem par nosacītas notiesāšanas atcelšanu kā pamatlietā neattiecas Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts, jo ar šiem nolēmumiem sodus, kas pasludināti ar galīgajiem notiesājošajiem nolēmumiem, atstāj nemainīgus attiecībā gan uz to veidu, gan apmēru.
- 83 Lai gan nav noliedzams, ka nosacītas notiesāšanas atcelšanas pasākums var ietekmēt attiecīgās personas situāciju, tomēr tas nemaina faktu, ka šī persona nevarēja nezināt sekas, kādas var radīt to nosacījumu pārkāpums, kuriem bija pakļauta nosacītā notiesāšana.
- 84 Turklāt šajā gadījumā tieši tas, ka attiecīgā persona atstāja Vācijas teritoriju, pārkāpjot nosacījumu, kuram tieši bija pakļauta nosacītā notiesāšana, radīja kompetentajām Vācijas iestādēm neiespējamību tai personīgi paziņot informāciju par tādu tiesvedību uzsākšanu, kas vērstas uz iespējamu iepriekšējo nosacīto notiesāšanu atcelšanu, un līdz ar to arī par pamatlietā aplūkojamo nolēmumu par atcelšanu aizmugurisku pieņemšanu.
- 85 Tomēr pat gadījumā, kad – kā pamatlietā – attiecībā uz notiesātu personu tiesvedībā, kurā šī persona nepiedalās, tiek pieņemts nolēmums par nosacītas notiesāšanas atcelšanu, šī persona nav zaudējusi visas tiesības, ciktāl, kā izriet no atbilstīgā valsts tiesiskā regulējuma, tai tostarp ir iespēja tikt *a posteriori* uzklautai tiesā un šai tiesai ir pienākums noteikt, vai, ņemot vērā šo uzklautišanu, nolēmums par nosacītas notiesāšanas atcelšanu ir jāgroza.
- 86 Jebkurā gadījumā saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punktu atbilstīgais kritērijs, kas ir vienoti jāpiemēro, ir kritērijs, kas balstīts uz tajā minētā “nolēmuma” būtību, kā izriet no šī sprieduma 75.–77. punkta.
- 87 Turklāt un kā jau tika norādīts šī sprieduma 70. punktā, jēdziena “nolēmums” Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta nozīmē plašāka interpretācija nekā tā, kas noteikta šī paša sprieduma 77. punktā, varētu apdraudēt Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma efektivitāti.
- 88 Vēl ir jāpiebilst, ka interpretācija, kuru Tiesa veica minētajā 77. punktā, paredz vienīgi to, ka nolēmums, kas attiecas tikai uz kriminālprocesā ar galīgu spriedumu piespriedta brīvības atņemšanas soda izpildi vai piemērošanu un kas neietekmē ne atzīšanu par vainīgu, ne šī soda veidu vai apmēru, neietilpst Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta piemērošanas jomā, un tādējādi tas, ka attiecīgā persona nepiedalījās tiesvedībā, kurā tikai pieņemts šis nolēmums, nav uzskatāms par pieņemamu pamatu, lai atteiktu Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.
- 89 Turpretī, kā ģenerāladvokāts norādīja savu secinājumu 76. un 77. punktā un kā tas turklāt tieši izriet no Pamatlēmuma 2009/299 1. panta 2. punkta, šī interpretācija nekādi nenozīmē, ka dalībvalstis būtu atbrīvotas no pienākuma ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie nostiprināti LES 6. pantā, tostarp personu, pret kurām ierosināta krimināllieta, tiesības uz aizstāvību, ne no pienākuma likt ievērot minētās tiesības un principus savām tiesu iestādēm.
- 90 Šāds pienākums tieši pastiprina augsto savstarpējo uzticību, kādai jāpastāv starp dalībvalstīm, un līdz ar to savstarpējas atzīšanas principu, uz kuru balstās Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms. Minētais princips ir balstīts uz savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm par to, ka šo valstu attiecīgās tiesību sistēmas var nodrošināt tādu līdzvērtīgu un efektīvu pamattiesību aizsardzību, kādas atzītas Savienības

limenī (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 30. maijs, *F.*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 49. un 50. punkts, kā arī 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 77. un 78. punkts).

- 91 Šajā kontekstā un lai veicinātu efektīvu tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, izsniegšanas un izpildes tiesu iestādēm ir pilnībā jāizmanto it īpaši Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punktā un 15. pantā paredzētie instrumenti, lai veicinātu savstarpējo uzticēšanos, balstoties uz šo sadarbību.
- 92 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild tā, ka gadījumā, ja attiecīgā persona ir piedalījusies kriminālprocesā, kurā pieņemts tiesas nolēmums, ar ko tā galīgi atzīta par vainīgu nodarījumā un tā dēļ tai piespriests brīvības atņemšanas sods, attiecībā uz kura izpildi vēlāk daļēji, nosakot noteiktu nosacījumu ievērošanu, tika piemērota nosacīta notiesāšana, jēdziens “lietas izskatīšana, kurā ir pieņemts nolēmums” Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta nozīmē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neattiecas uz turpmāku tiesvedību par šīs nosacītās notiesāšanas atcelšanu, pamatojoties uz minēto nosacījumu pārkāpumu pārbaudes laikā, ja šajā tiesvedībā pieņemtais nolēmums par atcelšanu negroza ne sākotnēji piespriestā soda veidu, ne apmēru.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 93 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

Gadījumā, ja attiecīgā persona ir piedalījusies kriminālprocesā, kurā pieņemts tiesas nolēmums, ar ko tā galīgi atzīta par vainīgu nodarījumā un tā dēļ tai piespriests brīvības atņemšanas sods, attiecībā uz kura izpildi vēlāk daļēji, nosakot noteiktu nosacījumu ievērošanu, tika piemērota nosacīta notiesāšana, jēdziens “lietas izskatīšana, kurā ir pieņemts nolēmums” Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), 4.a panta 1. punkta nozīmē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neattiecas uz turpmāku tiesvedību par šīs nosacītās notiesāšanas atcelšanu, pamatojoties uz minēto nosacījumu pārkāpumu pārbaudes laikā, ja šajā tiesvedībā pieņemtais nolēmums par atcelšanu negroza ne sākotnēji piespriestā soda veidu, ne apmēru.

[Paraksti]